

La factura de la llum

“**P**erill d’alta tensió”, deia la portada d’EL TEMPS de fa dues setmanes. I ja la tenim aquí. Alta tensió entre les grans companyies elèctriques i els seus accionistes, els grans grups financers. Alta tensió entre les companyies i el govern espanyol. Alta tensió dins del mateix Partit Popular i entre els personatges de la dreta espanyola que més hi tenen a guanyar o a perdre amb els canvis que vol fer el ministre d’Indústria, Josep Piqué.

Alta tensió a Astúries i a Lleó, on milers i milers de famílies viuen de les subvencions públiques a la mineria del carbó, el carbó que crema a les centrals tèrmiques de les companyies elèctriques. Alta tensió, també, entre els governs de Barcelona i Madrid.

I per què? Com s’ho ha fet Josep Piqué per organitzar aquest sacramental en tan poc temps? De fet, les últimes setmanes ja hem explicat en aquest setmanari que canviar les coses en el sector elèctric és tocar el voraviu a molta gent poderosa, i aquesta és ni més ni menys la mare dels ous. La llàstima és que aquesta lluita de poders és tan complexa que acaba passant desapercebuda a l’opinió pública i només queda al descobert el

que seria la punta de l’iceberg, el conflicte miner a Astúries i Lleó. Els enfrontaments dels miners i les seves famílies amb la policia, les corredisses, les batusses.

Josep Piqué ha posat les cartes cara amunt en un sector on sempre han estat tapades: que si “*marco legal estable*”, que si moratòria nuclear, que si “*sistema elèctrico nacional*”... xerrameca que, traduïda al cristià, vol dir una factura de la llum més cara del compte per als consumidors, malgrat els 300.000 milions de pessetes de beneficis nets de les companyies elèctriques espanyoles. Els periodistes d’informació econòmica sempre recordem com una de les aixecades de camisa més grans de tots els temps el cas de FECSA, la FECSA dels anys 80, la dels ara “rehabilitats” Alegre Marcet, Vives Rodríguez de la Hinojosa i companyia, que després de molt de temps d’explicar com anava de bé

l’empresa va resultar que els comptes no quadraven ni amb pintura.

La crisi de FECSA va tenir explicacions i justificacions econòmiques, financeres i fins i tot polítiques, però va ser un claríssim exemple de com arriba a ser de difícil saber què passa exactament al sector elèctric. Per això no és estrany que ara hagin saltat espurnes d’alt voltatge en l’intent de Josep Piqué de canviar les coses en el món de les elèctriques. En el moment d’escriure aquesta anàlisi encara no se sap res d’un dinar privat del passat cap de set-

mana entre Piqué i els presidents de les principals companyies per pactar el futur del sector. Però els pronòstics no feien presagiar un acord fàcil.

Al dinar hi havia, entre altres, el català Juan Echevarria (de FECSA), el mallorquí Felicià Fuster (d’ENDESA i GESA, la companyia de gas i electricitat de les Illes) i el basc Inigo de Oriol (d’Iberdrola, la companyia que subministra electricitat a tot el País Valencià). Entre els principals punts de fricció, les acusacions mútues entre Iberdrola, d’una banda, i Endesa-GESA-FECSA, d’una altra, d’“inflar” els càlculs sobre el que els costa produir energia elèctrica, argument que uns i altres utilitzen per retardar l’abaratiment del rebut de la llum.

Mentrestant, els miners de Lleó faran vaga fins divendres

22 perquè el govern espanyol mantingui els ajuts a la mineria del carbó, que la Unió Europea prohibeix a partir de l’any 2002. Sorpren que siguin els miners de Lleó –regió del PP– els qui estiguin ara organitzant el merder, ja que probablement són els que tenen més possibilitats de sobreviure en el futur. És el món a l’inrevés, perquè els qui ho tenen pitjor, els miners d’Astúries –també regió PP–, de moment es mantenen a l’expectativa: una altra de les incògnites d’aquest afer, com les discrepàncies del govern de Jordi Pujol amb els plans de Piqué. Jordi Pujol i Antoni Subirà, el seu conseller d’Indústria, encara estan neguitosos per la pèrdua de poder català en el futur mapa elèctric, i no volen que el govern espanyol tanqui cap acord amb els presidents de les companyies sense el seu vist-i-plau. Embolica que fa fort i apaga el llum, que això surt molt car. ■

JORDI FORTUNY

“Canviar les coses en el sector elèctric és tocar el voraviu a molta gent poderosa. Només queda al descobert la punta de l’iceberg, el conflicte dels miners.”